

Ο μακαριστός Μητροπολίτης Κεφαλληνίας Γεράσιμος Φωκάς, πατέρας και αδελφός (Μητροπολίτου Μόρφου Νεοφύτου)

/ [Γενικά](#)

Ο μακαριστός Μητροπολίτης Κεφαλληνίας Γεράσιμος και ο Μητροπολίτης Μόρφου Νεόφυτος, την επομένη της εκλογής του 27 Μαΐου 2015.

Στις αρχές της δεκαετίας του 1980, όταν ήμουν φοιτητής στην Αθήνα, γνωρίστηκα, ασφαλώς κατά αγαθή πρόνοια του Θεού, με τον Γεράσιμο Φωκά, τον μετέπειτα Μητροπολίτη Κεφαλληνίας, τον άνθρωπο που με αγκάλιασε από την πρώτη στιγμή σαν πατέρας και μεγάλος αδελφός.

Ο μακαριστός Γεράσιμος ήταν ο άνθρωπος που, κρατώντας το δικό μου χέρι, με οδήγησε -χωρίς φανατισμούς και πιέσεις- με μεγάλη ευθύνη, απλότητα κι ελευθερία σε πολύ σημαντικούς ανθρώπους του Θεού.

Ήταν ο άνθρωπος, που με γνώρισε στον όσιο Πορφύριο, στον όσιο Παΐσιο· που με πήρε μία Τετάρτη του Μεγάλου Κανόνος στο Νοσοκομείο Λοιμωδών στην Αγία

Βαρβάρα Αθηνών και γνώρισα το «Άγιον Όρος της Αθήνας», όπως έλεγε, τον Γέροντα των Λεπρών, πατέρα Ευμένιο Σαριδάκη από την Εθιά Μονοφατσίου του Νομού Ηρακλείου Κρήτης, που από εκείνη την ημέρα έγινε ο εξομολόγος μου. Ήταν ο πρώτος άνθρωπος, που μου μίλησε για τον Γέροντα Ιάκωβο Τσαλίκη, η γνωριμία μου με τον οποίο υπήρξε καθοριστικής σημασίας και τέτοια παραμένει μέχρι σήμερα.

Ο Γεράσιμος Φωκάς, με άλλα λόγια, ήταν ο άνθρωπος, που μας οδήγησε στον τρόπο της Ορθοδοξίας, στην αγάπη και τη διακονία του πλησίον. Ήταν ένας ακούραστος και ακαταπόνητος φίλος και αδελφός, που μας μάζευε και μας έμπαζε σιγά σιγά στην πνευματική εν Χριστώ ζωή. Μας οδηγούσε σε αγίους ανθρώπους, σε μοναστήρια, προσκυνήματα, ακόμη σε πονεμένους ανθρώπους και σε ευσεβείς οικογένειες, και που ποτέ δεν κουραζόταν, αλλά ούτε έπαψε να μας συμπαραστέκεται. Δόξα τω Θεώ, η φιλία μου με τον μακαριστό Γεράσιμο κρατήθηκε ανέπαφη κι αλώβητη από πειρασμούς, γνήσια κι αληθινή μέχρι την ιερή αποδημία του.

Επιπλέον, κοντά στον μακαριστό αδελφό Γεράσιμο γνώρισα πλειάδα εξαιρετών νέων απ' όλα τα μήκη και πλάτη του ελληνισμού. Γνώρισα μια άλλη Ελλάδα που κρύβεται, κι όμως υπάρχει. Την Ελλάδα, που σύντομα θα αναστηθεί! Αντιλήφθηκα, ότι ο εξαιρετός, αληθινός και αναφαίρετός της πλούτος είναι οι άνθρωποί της. Κι όλα αυτά, τα οφείλω στον Γεράσιμο Φωκά.

Ένα σημαντικό τεκμήριο της πολύχρονης αδελφικής μας φιλίας, που θα ήθελα εδώ να μεταφέρω, είναι το πρόχειρο σημείωμά του σε μία καρτ ποστάλ, που απεικονίζει το ιερό σκήνωμα του κεκοιμημένου Αγίου Νεκταρίου Πενταπόλεως, που τη φύλαξα έκτοτε ως πολύτιμο φυλακτό. Θυμάμαι, μου την έδωσε μετά την πρώτη Αγρυπνία που είχαμε κάνει μαζί στον άγιο Νεκτάριο στην Αίγινα. Στο πίσω μέρος λοιπόν της κάρτας μου έγραψε τα εξής:

«Αίγινα 9.11.1981, Αγίου Νεκταρίου Σημειοφόρου. Αδελφούλη μου ακριβέ, να ζήσετε... Ψες το βράδυ αρραβωνιάστηκες μέσα στην ξαγρύπνια, στη Μαρία τη δαιμονισμένη, στα εγκώμια του Αγίου, στον αδελφούλη σου... Αρραβωνιάστηκες με την Εκκλησία, την αγκαλιά, τη λευτεριά, τη λεβεντιά, την απίθανη τρέλα που λέγεται Ορθοδοξία. Τσάο, Γερ(άσιμος)».

Όσοι γνώρισαν τον Γεράσιμο, θα τον θυμούνται πάντοτε μέσα από αυτά τα ωραία, τα τρελά, τα κεφαλλονίτικα, τα Ορθόδοξα...

Ο μακαριστός Μητροπολίτης Κεφαλληνίας Γεράσιμος Βέβαια, για πολλούς, η κοίμηση του μακαριστού Μητροπολίτη Κεφαλληνίας κυρού Γερασίμου ήταν

ξάφνιασμα, αλλά όχι για μας! Ο μακαριστός Γεράσιμος σε όλη του τη ζωή ήταν παράδοξος και μας ξάφνιαζε με την αγάπη του, την ελευθερία του και την ασκητικότητα του. Ήταν όντως γνήσιος Κεφαλλονίτης.

Πολλοί με ρωτούν: «Γιατί να ζήσει ο Γεράσιμος μόνο 22 μέρες ως αρχιερέας;» Και τους απαντώ -και τολμώ να το πω-, επειδή είχε ανάγκη ο Ουρανός από έναν άγιο επίσκοπο του 21ου αιώνα. Επειδή είχε ανάγκη η παρέα των αγίων του Ουρανού... Φαίνεται, ότι ηρπάγη για να μην αλλοιωθεί η αγιασμένη προσωπικότητά του από εμάς που μείναμε πίσω. Υπήρξε από τους λίγους αρχιερείς του Ελληνισμού, που έζησε την αγιότητα και μίλησε εκτενώς γι' αυτή την αγιότητα -κληρικών και λαϊκών- στον χειροτονητήριό του λόγο. Ο άγιος Κεφαλληνίας... Φαίνεται ότι ο Θεός μας έδειξε για μια στιγμή την αρχιερατική αγιότητα και μας υπενθύμισε αυτό, που λέει ο ποιητής: «Μια λάμψη ο άνθρωπος, κι αν είδες, είδες». Μια λάμψη ο Γεράσιμος, κι αν είδες, είδες.

Ο Γεράσιμος ήταν πολύ πονεμένος, κουρασμένος και έτοιμος για τον ουρανό! Για μας, «τους περιλειπομένους», ισχύουν τα του «απορφανισθέντος θεολόγου». Πρόκειται για ένα νέο άνθρωπο της Εκκλησίας, που αναζητεί πνευματική πατρότητα, και που μου έγραψε με πολύ πόνο ψυχής πριν λίγες μέρες. Παραθέτω στη συνέχεια την επιστολή του όπως την παρέλαβα, και επαναλαμβάνω το του Γέροντος Ιακώβου Τσαλίκη: «Με συγχωρείτε!» Με συγχωρείτε, άγιοι αρχιερείς! Με συγχωρείτε, Πνευματικοί πατέρες! Με συγχωρείτε, όλα τα ορφανά της Ορθοδοξίας!

Γεράσιμε αδελφέ μου σ ευχαριστώ...

Ο Μητροπολίτης Μόρφου Νεόφυτος

«...αλλ' ου πολλούς πατέρας»

**Εις μνήμην της πατρικής μορφής, του μακαριστού
μητροπολίτου Κεφαλληνίας κυρού Γερασίμου**

Κ. Ν. Ορφανός, Θεολόγος απορφανισθείς

Ο μακαριστός Μητροπολίτης Κεφαλληνίας Γεράσιμος Ένας φίλος βρέθηκε στην κηδεία και την ταφή του μητροπολίτου Γερασίμου στην Κεφαλλονιά. Μου ανέφερε έκπληκτος το μέγεθος του πλήθους των παρισταμένων αλλά αυτό που κυρίως τον συγκλόνισε ήταν οι πολυάριθμοι νέοι άνθρωποι, που αποσβολομένοι στον αύλειο

χώρο της Μονής του αγίου Γερασίμου, έκλαιγαν σιωπηλά. Γιατί έκλαιγαν; Προφανώς γιατί έχασαν τον πατέρα τους και ορφάνεψαν κατ' άνθρωπον.

Μια από τις πολλές λέξεις που δεσπόζουν στην εκκλησιαστική καθημερινότητα είναι η λέξη πατήρ, πάτερ, πατέρας. Είναι μια λέξη που ακούγεται σε κάθε ακολουθία, σε κάθε Θεία Λειτουργία: «Πάτερ» (ημών). Είναι μια λέξη τόσο καθημερινή, όσο και υπερκόσμια.

Ο Θεός καλείται πατέρας.

Οι άγιοι που χαράσσουν με την διδασκαλία και την βιοτή τους την πορεία της Εκκλησίας ανά τους αιώνες λέγονται πατέρες. Χάρη σ' αὐτούς διαμορφώνεται η εκκλησιαστική συνείδηση, το λεγόμενο πατερικό φρόνημα που εγγυάται το ορθόν της πορείας μας προς την Βασιλεία του Θεού. [Στα Συναξάρια δεν αποκαλούνται παναγιώτατοι μήτε μακαριώτατοι μήτε πανιερώτατοι μήτε σεβασμιώτατοι μήτε θεοφιλέστατοι μήτε πανοσιολογιώτατοι μήτε πανοσιώτατοι μήτε αιδεσιμολογιώτατοι μήτε αιδεσιμώτατοι μήτε ιερολογιώτατοι μήτε ευλαβέστατοι μήτε οσιολογιώτατοι μήτε οσιώτατοι. Καλούνται απλώς πατέρες. Το ειδικό βάρος της λέξης επιβάλλει το απέριττο. Και δια του απερίττου επισφραγίζεται το απόλυτο της σχέσης πατρός και υιού].

Στην ίδια λογική οι κληρικοί μας ονομάζονται πατέρες, αφού έχουν λάβει δια του αγίου Πνεύματος το χάρισμα της πατρότητας, δια του οποίου (ανα)γεννούν ανθρώπους στην πίστη και αγωνίζονται να τους ενηλικιώσουν πνευματικά «εις μέτρον ηλικίας του πληρώματος του Χριστού».

Τι προσφέρει ο πατέρας στο παιδί κατά την επιστήμη της ψυχολογίας, που μελετά τα ανθρώπινα; Προσφέρει παράδειγμα· προσφέρει σταθερότητα επιλογών και αρχών· προσφέρει την απαραίτητη αυτοπεποίθηση του υγιούς βαδίσματος στην ζωή. Με λίγα λόγια, ο πατέρας εγγυάται την ενηλικίωση, την με ωριμότητα ανάληψη της ευθύνης από το παιδί, την κατά διαδοχήν πατρότητα.

Σήμερα η Εκκλησία περιλαμβάνει στις τάξεις της πολλούς διδασκάλους, «αλλ' οὐ πολλούς πατέρας». Διαθέτει πολλά στελέχη που φιλοδοξούν, χωρίς ενδεχομένως την ανάλογη προσωπική τους θυσία, να γίνουν διδάσκαλοι της κατά Θεόν δεοντολογίας, έχει όμως λίγους ανθρώπους στους οποίους μπορεί να στηριχτεί ο αρχάριος στην πίστη που ακόμα τρεκλίζουν τα γόνατά του, ο έφηβος που αναζητεί πυξίδα πορείας, ο έγγαμος που αγωνίζεται να μεταμορφώσει μίαν οικογένεια σε κατ' οἶκον Εκκλησία, ο μοναχός που διψά να τροφοδοτήσει την μοναχική του κλήση, ο κληρικός που επιζητεί ουσιαστική στήριξη στους οραματισμούς και τις καθημερινές απογοητεύσεις του, ο αμαρτωλός που έχει τόση ανάγκη να θρηνησει

για την πτώση του και να θέσει θεμέλιο μετανοίας.

Με λίγα λόγια ο λαός του Θεού αναζητεί την ανάπαυση, την καθοδήγηση, την αγάπη· αναζητεί πατέρα. Κι ένα πράγμα προσδοκούν με άσβεστη την ελπίδα οι χριστιανοί από ένα κληρικό: πολιτεία πατρότητας, δηλαδή βαθεία, αταλάντευτη πίστη, ανδρείο φρόνημα, ανιδιοτέλεια κινήτρων, πατρική στήριξη και συμπόρευση.

Ακούμε συχνά από χείλη επισκόπων για υποψηφίους κληρικούς: «Είναι καλό παιδί· θα τον χειροτονήσουμε (διάκονο, πρεσβύτερο, επίσκοπο)». Και χειροτονούν στην συνέχεια αυτό το καλό παιδί που προσπαθεί κατόπιν να εργαστεί στην ενορία ή την επισκοπή του. Κι όλο παραπονιέται, γιατί οι άνθρωποι που τον διακονούν (!) δεν είναι όπως ανέμενε και γιατί τον αμφισβητούν και ο κατάλογος με τα «γιατί» όλο και μακραίνει, αφού όπως λέει η λαϊκή σοφία: «Το «γιατί» το 'σπειραν και δεν φύτρωσε»...

Το μεγαλύτερο πρόβλημα σήμερα στην Εκκλησία δεν είναι ούτε τα επιτίμια των σαρκικών πτώσεων ούτε ο οικουμενισμός ούτε και τα εσχατολογικά. Το μείζον πρόβλημα της Εκκλησίας είναι η έλλειψη παιδαγωγών «εις Χριστόν», είναι η έλλειψη πατέρων, ανθρώπων δηλαδή που θα γίνουν κληρικοί αναλαμβάνοντας τον ρόλο του πατέρα, αίροντας κηρυναϊκά την ευθύνη που τους αναλογεί στην κατά Θεόν διαπαιδαγώγηση του λογικού ποιμνίου τους, με μόνο σκοπό να διακονήσουν την σωτηρία των ανθρώπων κι όχι απλώς να διακονηθούν οι ίδιοι και τα πάθη τους, διαβλητά και αδιάβλητα.

Έχει χορτάσει ο χώρος της Εκκλησίας από «καλά παιδιά».

Πατέρες αναζητεί εναγωνίως το εκκλησιαστικό πλήρωμα, για να μπορέσει να ανδρωθεί κατά Θεόν, για να καταφέρει να αποφύγει «το χαύνον του θήλεως» που εξαπλώνεται ημέρα τη ημέρα όλο και πιο πολύ και φανερώνεται στην επιζήτηση των ανέσεων και στην αποφυγή του σωτηριώδους κόπου, στην υποκριτική συμπεριφορά, στην δειλία των αποφάσεων, στην υστεροβουλία κατά την προσέγγιση του αδελφού.

Πατέρες αναζητεί ο λαός του Θεού, για να μπορεί με θάρρος, ενίοτε και θράσος, να διεκδικεί την αλήθεια της πίστεως μέσα στις καθ' ημέραν συγκρούσεις εφήμερων και εφημεριακών συμφερόντων, για να υπομένει με ανδρεία τις θλίψεις του βίου, για να επουλώνει τα δήγματα των ψευδαδέλφων, για να υπομένει τον ίδιο τον Θεό, κατά την ρήση του ψαλμωδού.

Επιλογικά θα παραθέσω μια πατρική νουθεσία πνευματικού πατρός από το κλίμα του μακαριστού π. Σωφρονίου Σαχάρωφ σε φιλικό πρόσωπο το οποίο παιδιόθεν επιθυμεί την ιερωσύνη: «Για ποιό λόγο θέλεις να γίνεις κληρικός; Γνώριζε ότι

κληρικός σημαίνει πρωτίστως ενδιαφέρον για την σωτηρία σου προσωπικά, δηλαδή ενεργοποίηση της γενικής ιερωσύνης, που έχεις λάβει με το βάπτισμα, κι έπειτα αγάπη για την σωτηρία των αδελφών σου, πράγμα που χαρακτηρίζει το ειδικό χάρισμα της ιερωσύνης. Μόνο έτσι ως κληρικός θα ταυτιστείς με τον Κύριο ο οποίος «θέλει πάντας σωθήναι και εις επίγνωσιν αληθείας ελθείν». Σε κάθε άλλη περίπτωση η ειδική ιερωσύνη είναι βάρος δυσβάστακτο γι αυτόν που δεν συνειδητοποιεί ότι το να είσαι ιερέας δεν είναι τίποτε άλλο παρά αγώνας και αγωνία για την σωτηρία του κόσμου. Άλλωστε αυτός είναι και ο τρόπος με τον οποίο κινείται ο Θεός».

Αν η (διοικούσα) Εκκλησία ενδιαφέρεται να αναδείξει πατέρες, αν η (διοικούσα) Εκκλησία φροντίζει να προαγάγει στο αξίωμα της πατρότητας μέλη της που διακρίνονται για την γνήσια διάθεση πατρικής διακονίας του λαού, τότε το επίγειο μέλλον της προβλέπεται ευοίωνο, εφόσον η πατρότητα εγγυάται την γέννηση νέων μελών και την αύξηση του πλήθους των πιστευόντων.

Στον αντίποδα, η κακέκτυπη πατρότητα που μόνο την τιμή προς την πατρική της ιδιότητα γνωρίζει ν' αποζητεί και να διεκδικεί, θα οδηγήσει με μαθηματική ακρίβεια σε πνευματική στείρωση, σ' ένα δημογραφικού τύπου πρόβλημα ποσότητας και ποιότητας των μελών της Εκκλησίας. Μη γένοιτο!

Εκ της Ιεράς Μητροπόλεως Μόρφου

Πηγή: churchofcyprus.org.cy